

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน
ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช*
THE APPLICATION OF THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY FOR
PEOPLE'S LIFESTYLE, NA BON SUB-DISTRICT, NA BON DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

อักรินทร์ สมศักดิ์, สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา*, พระมหาดิศักดิ์ คเวสโก, พระภิกษุภาส สีลวงนโณ
Arkarin Somsak, Sitthipong Sitthiphataraprabha*, Phramaha Adisak Gavesako, Phra Kittapas Silawanno
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช, ประเทศไทย
Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand
*Corresponding author E-mail: ongsitthipong@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 364 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด
2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนอายุที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา ควรส่งเสริมความรู้ด้านการออม การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การหลีกเลี่ยงอบายมุข และจัดกิจกรรมอบรมเพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนทุกช่วงวัยอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: หลักปรัชญา, เศรษฐกิจพอเพียง, การดำเนินชีวิต, ประชาชน

ABSTRACT

This research aims to 1) Study the application of the Sufficiency Economy Philosophy in the lives of people in Nabon Subdistrict, Nabon District, Nakhon Si Thammarat Province; 2) Compare the application of the Sufficiency Economy Philosophy in the lives of people in Nabon Subdistrict, Nabon District, Nakhon Si Thammarat Province among those with different genders, ages, education levels, occupations, and monthly incomes; and 3) Study suggestions regarding problems and solutions in applying the Sufficiency Economy Philosophy in the lives of people in Nabon Subdistrict, Nabon District, Nakhon Si Thammarat Province. The sample group consisted of 364 residents of Nabon Subdistrict, Nabon District, Nakhon Si Thammarat Province, determined using the Krejcie and Morgan table with a margin of error not exceeding .05. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics.

The research findings revealed that;

1. The overall application of the Sufficiency Economy Philosophy in daily life was at a high level, with the moral condition having the highest mean; and

2. A comparison of the application of the Sufficiency Economy Philosophy in daily life was conducted categorized by gender, education level, occupation, and monthly income. A statistically significant difference was found at the .001 level between age groups, while a statistically significant difference was found at the .05 level between age groups.

3. Suggestions regarding problems and solutions: The government, local administrative organizations, community leaders, educational institutions, and religious institutions should promote knowledge about saving, keeping track of income and expenses, avoiding vices, and organize training activities to concretely promote the application of the Sufficiency Economy Philosophy to people of all ages.

Keywords: Philosophy, Sufficiency Economy, Way of Life, People

บทนำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่าหลายทศวรรษ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นหลักคิดในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แนวคิดดังกล่าวเน้นหลักสำคัญ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขของความรู้ควบคู่คุณธรรม ซึ่งล้วนเป็นรากฐานสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างมั่นคงและยั่งยืนของประชาชน แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรากฏอย่างชัดเจนตั้งแต่พระราชบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่คณาจารย์และนิสิต ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 โดยทรงเน้นย้ำว่าการพัฒนาประเทศควรเริ่มจากการสร้างพื้นฐานให้ประชาชน “พอมี พอกิน พอใช้” เป็นลำดับแรก ก่อนการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น แนวคิดดังกล่าวได้รับการต่อยอดอีกครั้งในพระราชดำรัสเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2517 ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเป็นระบบในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตามการพัฒนาประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและวัตถุเป็นสำคัญ โดยใช้มูลค่าทางเศรษฐกิจเป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าและความสำเร็จของประเทศ ส่งผลให้การพัฒนาด้านจิตใจ คุณธรรม และคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร นำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค และปัญหาสังคมในหลายมิติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของการพัฒนาที่ขาดความสมดุล สอดคล้องกับแนวคิดของ ประเวศ วะสี ที่ได้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาของหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยเป็นการพัฒนาแบบไม่ยั่งยืน เนื่องจากให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับมหภาคมากกว่าพัฒนามนุษย์ ครอบครัว และชุมชน ส่งผลให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อม การล่มสลายของสังคมชนบท และปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น การอพยพเข้าเมือง อาชญากรรม และการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ดังนั้น การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างบูรณาการ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและความยั่งยืนของสังคมไทยในระยะยาว (ประเวศ วะสี, 2550)

สำหรับประเทศไทย ปัญหาทางเศรษฐกิจที่สำคัญยังคงปรากฏในหลายมิติ เช่น ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ หนี้สินครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ความเปราะบางของภาคเกษตรกรรม ความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ และความไม่สมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการพัฒนาทางสังคม ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการขยายตัวเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยมีได้ให้ความสำคัญกับความเหมาะสมของบริบทพื้นที่และศักยภาพที่แท้จริงของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568) นอกจากนี้ วิฤต เศรษฐกิจในอดีต โดยเฉพาะวิฤตการณ์ทางการเงินในปี พ.ศ. 2540 ยังเป็นบทเรียนสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเปราะบางของระบบเศรษฐกิจที่ขาดเสถียรภาพและพึ่งพาปัจจัยภายนอกมากเกินไป

ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากได้รับผลกระทบทั้งด้านรายได้ การจ้างงาน และคุณภาพชีวิต เหตุการณ์ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการทบทวนแนวคิดและแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างจริงจัง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560) ภายใต้บริบทดังกล่าว แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญกับความสมดุล ความมั่นคง และความยั่งยืน จึงได้รับความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะแนวคิดที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง การบริหารความเสี่ยง และการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือน และชุมชน ซึ่งถือเป็นแนวทางสำคัญในการลดความเปราะบางของประชาชนและสร้างรากฐานที่มั่นคงให้แก่การพัฒนาประเทศในระยะยาว (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2560)

จากบทเรียนของวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงได้ให้ความสำคัญกับการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการพัฒนา โดยมุ่งเน้นการดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง การไม่เบียดเบียนกัน การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ และการใช้ปัญญาในการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืนในระดับชุมชน ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชาชนส่วนมากมีอาชีพหลักด้านการเกษตร จากข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าประชาชนในชุมชนได้เล็งเห็นความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พร้อมกับส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ (องค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน, 2566)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ทราบถึงระดับการนำไปใช้ ความแตกต่างของการประยุกต์ใช้ตามปัจจัยส่วนบุคคล และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการสนับสนุนการกำหนดนโยบายและแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ครัวเรือน และชุมชนให้สามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง มีความมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาค้นคว้าเป็นลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 14 หมู่บ้าน มีประชากร จำนวน 8,568 คน จำนวน 3,333ครัวเรือน โดยแยกเป็นชาย 4,302 คน หญิง 4,266 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตามลำดับชั้น (Stratified Random Sampling) แบบสัดส่วน โดยเทียบบัญชีรายชื่อครัวเรือน จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างมีระบบโดยใช้การจับฉลาก คือ ทำฉลากตามจำนวนรายชื่อของประชาชนแต่ละหมู่บ้าน ทำการหยิบฉลากให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ในจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุมีผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำนวน 30 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกำหนดตัวเลขแทนคุณลักษณะให้ผู้ตอบตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน

มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม 1) กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นกรอบการวิจัยและนำไปสร้างแบบสอบถาม 2) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) เขียนนิยามปฏิบัติการให้ครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละลักษณะที่ต้องการวัด และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษา 4) นำแบบสอบถาม ให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระและการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา 5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นหลังจากให้ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) 6) นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5 ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.82

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) การหาความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์โดยหาค่า t- test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เป็นการทดสอบค่า เอฟ (F-test) เพื่อทดสอบความแปรปรวน 2 ตัว

คือความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม กับความแปรปรวนภายในกลุ่มว่าแตกต่างกันมากน้อยเพียงใดเป็นที่เท่าของกัน เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช” ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านเงื่อนไขความรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยสามารถจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม จำแนกตามเพศ

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	ระดับการใช้หลักปรัชญา					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	3.86	0.55	มาก	4.05	0.56	มาก
2. ด้านความมีเหตุมีผล	3.89	0.48	มาก	4.12	0.48	มาก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	3.69	0.68	มาก	3.91	0.66	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.72	0.65	มาก	3.91	0.62	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.00	0.54	มาก	4.11	0.48	มาก
รวม	3.83	0.47	มาก	4.02	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เพศชาย พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.00$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.69$) เพศหญิง พบว่า ด้านความมีเหตุมีผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.12$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.91$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม จำแนกตามอายุ

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	ระดับการใช้หลักปรัชญา											
	อายุ 18-28 ปี			อายุ 29-39 ปี			อายุ 41-50 ปี			อายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	4.07	0.56	มาก	3.93	0.56	มาก	3.85	0.56	มาก	3.98	0.56	มาก
2. ด้านความมีเหตุมีผล	4.07	0.49	มาก	4.05	0.49	มาก	3.89	0.48	มาก	4.00	0.47	มาก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	3.93	0.63	มาก	3.80	0.68	มาก	3.65	0.74	มาก	3.80	0.65	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.96	0.56	มาก	3.81	0.65	มาก	3.67	0.65	มาก	3.71	0.72	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.10	0.50	มาก	4.08	0.47	มาก	3.98	0.57	มาก	4.03	0.60	มาก
รวม	4.03	0.45	มาก	3.93	0.49	มาก	3.81	0.47	มาก	3.91	0.49	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่าประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อายุ 18-28 ปี อายุ 29-39 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อายุ 18-28 ปี พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.10$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.93$) อายุ 29-39 ปี พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.08$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.80$) อายุ 40-50 ปี พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.98$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ($\bar{X}=3.65$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.03$) ส่วนด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.71$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	ระดับการใช้หลักปรัชญา								
	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	3.76	0.60	มาก	4.10	0.50	มาก	4.11	0.48	มาก
2. ด้านความมีเหตุมีผล	3.84	0.48	มาก	4.15	0.46	มาก	4.08	0.44	มาก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	3.54	0.65	มาก	3.98	0.64	มาก	4.06	0.53	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.55	0.69	มาก	4.01	0.53	มาก	3.99	0.53	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	3.94	0.50	มาก	4.13	0.49	มาก	4.21	0.51	มาก
รวม	3.73	0.49	มาก	4.08	0.43	มาก	4.09	0.30	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.94$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.54$) วุฒิการศึกษาปริญญาตรี พบว่า ด้านความมีเหตุมีผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.15$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.98$) วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.21$) ส่วนด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.99$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม จำแนกตามอาชีพ

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	ระดับการใช้หลักปรัชญา														
	เกษตรกร			รับจ้าง/ค้าขาย			นักเรียน/นักศึกษา			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			ธุรกิจส่วนตัว		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	3.74	0.62	มาก	3.78	0.58	มาก	4.03	0.47	มาก	4.01	0.51	มาก	4.22	0.44	มาก
2. ด้านความมีเหตุมีผล	3.78	0.47	มาก	3.92	0.46	มาก	3.93	0.52	มาก	4.17	0.49	มาก	4.21	0.43	มาก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	3.43	0.69	ปานกลาง	3.66	0.69	มาก	3.95	0.57	มาก	3.80	0.68	มาก	4.13	0.51	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.54	0.73	มาก	3.71	0.62	มาก	3.85	0.66	มาก	3.90	0.65	มาก	4.04	0.50	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	3.88	0.48	มาก	3.99	0.51	มาก	3.93	0.62	มาก	4.18	0.51	มาก	4.21	0.45	มาก
รวม	3.67	0.50	มาก	3.81	0.47	มาก	3.94	0.44	มาก	4.01	0.47	มาก	4.16	0.38	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้าง/ค้าขาย อาชีพนักเรียน/นักศึกษา อาชีพรับราชการ และอาชีพธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อาชีพเกษตรกร พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.88$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.43$) อาชีพรับจ้าง/ค้าขาย พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.99$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.66$) อาชีพนักเรียน/นักศึกษา พบว่า ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.03$) ส่วนด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.85$) อาชีพรับราชการ พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.18$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.80$) อาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.22$) ส่วนด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=4.04$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	ระดับการใช้หลักปรัชญา											
	ต่ำกว่า 5,000 บาท			5,001-10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	3.85	0.58	มาก	3.87	0.59	มาก	4.12	0.52	มาก	3.99	0.52	มาก
2. ด้านความมีเหตุมีผล	3.87	0.51	มาก	3.96	0.50	มาก	4.15	0.45	มาก	4.04	0.46	มาก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	3.73	0.72	มาก	3.71	0.70	มาก	3.95	0.63	มาก	3.86	0.62	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.70	0.76	มาก	3.71	0.67	มาก	4.00	0.55	มาก	3.86	0.55	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.00	0.57	มาก	4.03	0.50	มาก	4.12	0.46	มาก	4.09	0.58	มาก
รวม	3.83	0.49	มาก	3.86	0.53	มาก	4.07	0.42	มาก	3.97	0.41	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท รายได้ 5,001-10,000 บาท รายได้ 10,001-15,000 บาท และรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.00$) ส่วนด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.70$) รายได้ 5,001-10,000 บาท พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.03$) ส่วนด้านเงื่อนไขความรู้และด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.71$) รายได้ 10,001-15,000 บาท พบว่า ด้านความมีเหตุมีผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.15$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.95$) รายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.09$) ส่วนด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองและด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.86$)

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือนต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	151	3.83	0.47	0.918	0.000***
หญิง	213	4.02	0.47		

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.908	3	0.636	2.817	0.039*
ภายในกลุ่ม	81.284	360	0.226		
รวม	83.192				

จากตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	10.539	2	5.269	26.183	0.000***
ภายในกลุ่ม	72.653	361	0.201		
รวม	83.192	363			

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	12.507	4	3.127	15.880	0.000***
ภายในกลุ่ม	70.685	359	0.197		
รวม	83.192	363			

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.494	3	1.165	5.261	0.001***
ภายในกลุ่ม	79.699	360	0.221		
รวม	83.192	363			

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

ด้านความพอประมาณ พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณในการหาเลี้ยง

ชีพของตนเองและครอบครัว มีความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมี ประกอบไปด้วยความขยันหมั่นเพียรรู้จักเพียงใจในการรับและให้ค่านึงถึงความสำคัญของหลักปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดา ขุนสิทธิ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน หมู่ที่ 5 ตำบลนาพรุ อำเภอพะพราหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน พบว่า ด้านพอประมาณ อยู่ในระดับมาก (ธิดา ขุนสิทธิ์, 2561)

ด้านความมีเหตุมีผล พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในชุมชนมีความเชื่อมั่นในการทำความคิด ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความดี ถ้อยทีถ้อยอาศัย ซึ่งกันและกัน ยึดหลักการประหยัดอดออม รู้จักการเรียนรู้การแสวงหาความรู้และมีคุณธรรมเพื่อที่จะไม่ให้ตนเอง ผู้อื่น และสังคมที่อยู่อาศัยเดือดร้อน เกิดประโยชน์และความสุขโดยปราศจากการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดมงคล สุ่มงคลภาณี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ พบว่าด้านความมีเหตุมีผล อยู่ในระดับมาก (พระปลัดมงคล สุ่มงคลภาณี, 2561)

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนปฏิบัติตนที่ดีพร้อมที่จะรับมือการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และทางด้านธรรมชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ รวมถึงการเตรียมตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกลด้วยการเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้าน เป็นการรู้เท่าทันตนเอง รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องมีสติยั้งคิดพิจารณาอย่างรอบคอบที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ และหาทางป้องกันรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดถือเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของแต่ละคน และส่งผลไปสู่สังคมของตนด้วย นอกจากนี้ในชุมชนอาจจะมีความสับสนวุ่นวายที่ยุคปัจจุบัน การดำเนินชีวิตสัมผัสและใกล้ชิดกับอบายมุขก็มีอยู่เช่นกัน หลากหลายประเภท เช่น การพนัน ยาเสพติด เหล้า บุหรี่ สถานบันเทิง เป็นต้น ทั้งที่เกิดขึ้นอยู่ในชุมชนรอบชุมชน สิ่งเหล่านี้ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องพร้อมที่รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยศภัทร พาโคกทม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบูรณาการหลักพุทธธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน พบว่า ในด้านภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว อยู่ในระดับมาก (ยศภัทร พาโคกทม, 2568)

ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนยังใช้ความพอเพียงเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตผนวกกับความรู้และวิชาการต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาพอเพียง มีการเชื่อมโยงกับความรู้และวิชาการสมัยใหม่เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่เหมาะสมสภาพแวดล้อมทั้งกายภาพและทางสังคม สามารถนำความรู้มาวางแผนและระมัดระวังในการปฏิบัติงาน และยึดถือความดีเป็นที่ตั้งแม้จะต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย ยึดถืออุดมคติในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จลุล่วง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชราภรณ์ บุตรดีสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขมิ้น จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า ระดับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขมิ้น พบว่า ด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับมาก (บุชราภรณ์ บุตรดีสุวรรณ, 2566)

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในพื้นที่ยังคงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความความเพียร ไม่คิดเอาเปรียบผู้อื่น อุดหนุน เสียสละและให้อภัย ไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือสังคม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพระบรมราโชวาท เรื่องคุณธรรม 4 ประการ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2525 ตามพระราชดำรัสดังกล่าวว่า “คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติมีอยู่ 4 ประการ 1) การรักษาความซื่อ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม 2) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความซื่อความดี 3) การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงในความซื่อสุจริต ไม่ว่าด้วยเหตุประการใด และ 4) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง...” สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชราภรณ์ บุตรดีสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขมิ้น จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขมิ้น พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมาก (บุชราภรณ์ บุตรดีสุวรรณ, 2566)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ควรจัดให้มีการประชุมผู้นำหรืออาสาสมัครเพื่อเป็นแกนนำหรือเป็นตัวแทนในการนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนให้ได้รับทราบอย่างทั่วถึงพร้อมเป็นสื่อกลางในการนำข้อมูลตลอดจนแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนอย่างทั่วถึง

2. ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารองค์กรทุกภาคส่วนเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนนั้น ๆ

3. ผู้นำชุมชนควรสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างความคุ้นเคย ตลอดจนความเป็นกันเองอันจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้นำซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสร้างแนวร่วม

4. ควรส่งเสริมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลอดจนองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อแขนงต่างๆไปยังกลุ่มมวลชนและเป้าหมายอย่างทั่วถึง

5. คณะกรรมการชุมชนควรตระหนักต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ตลอดจนพันธกิจการดำเนินงานต่าง ๆ ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการส่งเสริมการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ ได้แก่ ยังมีค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากปัจจัยทั้งสี่อยู่หลายอย่าง จึงไม่สามารถควบคุมรายจ่ายส่วนเกินได้ แนวทางการแก้ไขโดยการที่ประชาชนใช้จ่ายอย่างประหยัด รู้จักควบคุมตนเองในการใช้จ่ายทั้งส่วนตัวและใช้จ่ายในครอบครัว

2. ด้านความมีเหตุมีผล ได้แก่ ยังไม่ได้วางแผนการใช้จ่ายอย่างประหยัด ขาดการใช้หลักธรรมทางศาสนาที่จะควบคุมตัวเอง ใช้ชีวิตโดยความหลงทางอบายมุขโดยความประมาทโดยไร้เหตุ แนวทางการแก้ไขควรมีการวางแผนการใช้จ่ายทางการเงิน ใช้หลักศาสนาควบคุมตนเองไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข ใช้ชีวิตแบบไม่ประมาท

3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ได้แก่ ไม่เคยวางแผนรับมือการเปลี่ยนแปลงของงานตัวเองที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่มีเงินเก็บสำรองที่จะใช้ในยามฉุกเฉิน ไม่เคยได้ศึกษาหลักธรรมที่จะใช้ควบคุมอารมณ์ตัวเองเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น แนวทางการแก้ไขวางแผนการใช้ชีวิตและปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวิถีการดำเนินชีวิต ประหยัดออมเงินไว้ใช้เป็นเงินทุนสำรอง รู้จักควบคุมตนเองโดยใช้หลักทางศาสนา

4. ด้านเงื่อนไขความรู้ ได้แก่ ไม่ได้มีการอบรม รวมถึงการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนใช้ความรู้ของตัวเองที่มีอยู่ในการประกอบอาชีพที่โดยไม่ได้พัฒนาตามลำดับพื้นฐานความพออยู่ พอกิน พอใช้ จึงมักที่จะเกิดความล้มเหลวในธุรกิจ สถาบันการศึกษาไม่ได้เน้นการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง แนวทางการแก้ไขควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน พัฒนาความรู้ของตัวเองอยู่ตลอดเวลาบนพื้นฐานความพออยู่ พอกิน พอใช้ สถาบันการศึกษาส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ได้แก่ ยังมีการทุจริตในอาชีพของตนเองมากขึ้น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหามีหลายอาชีพมีการทำงานที่เห็นแก่ตัวมากขึ้น ไม่ได้ใช้หลักธรรมมาใช้ควบคุมสติตัวเองที่จะมีสิ่งล่อใจการเข้าสู่สิ่งอบายมุขต่าง ๆ แนวทางการแก้ไขใช้หลักธรรมมาควบคุมสติตัวเองไม่ให้มีสิ่งล่อใจนำไปสู่อบายมุขต่าง ๆ ลดการทุจริตในทุกภาคส่วนและตระหนักถึงความซื่อสัตย์ในสังคมชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา ในเขตพื้นที่บริการของชุมชนควรจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนในเรื่อง การทำบัญชีการออม รายรับ รายจ่าย และให้ความรู้ด้านแนวทางการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่ออบายมุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม เยาวชน วัยทำงาน และหัวหน้าครอบครัว เนื่องจากประเด็นเหล่านี้ประชาชนมีการประพฤติปฏิบัติ ยังไม่เข้มข้นและจริงจัง

2. ผู้นำชุมชนควรมีการจัดอบรมให้ประชาชนพัฒนา ประยุกต์ และเรียนรู้จากต้นแบบ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชน ที่ยังมีรายได้ที่ต่ำไม่ค่อยเพียงพอที่จะใช้จ่ายในครัวเรือน และผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่มั่นคง รายได้ยังไม่สม่ำเสมอกับภาระค่าใช้จ่าย จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาประยุกต์ และเรียนรู้แนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

3 หน่วยงานภาครัฐหรือผู้นำชุมชนต้องจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับประชาชน กลุ่ม เยาวชน บุคคลในวัยทำงาน และหัวหน้าครอบครัว ให้ตระหนักรู้และเห็นประโยชน์การนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างจริงจังและมีการติดตามผลการปฏิบัติใน ระดับตนเองและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบบูรณาการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนตำบลนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. การพัฒนารูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดย บูรณาการแนวคิดการบริหารสมัยใหม่ภายใต้เทคโนโลยีดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

ธิดา ขุนสิทธิ์. (2561). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน หมู่ที่ 5 ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาคร ธรรม์, 5(3), 914-925.

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2542). บทเรียนจากวิกฤตเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2560). 20 ปีวิกฤตเศรษฐกิจ (1): จากบทเรียนสู่การรับมือกับความท้าทายข้างหน้า. เรียกใช้เมื่อ 15 เมษายน 2568, จาก https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/Article_20Jul2017.html
- บุษราภรณ์ บุตรดีสุวรรณ, ชาญยุทธ หาญชนะ. (2566). การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขม้น จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารพุทธมัตต์, 8(2), 228-241.
- ประเวศ วะสี. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคมแนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.
- พระปลัดมงคล สุขมงคลภาณี. (2561). การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก. วารสารวิจัยวิชาการ, 1(3), 1-20.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2560). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิชัยพัฒนา.
- ยศภัทร พาโคกหม, พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า. (2568). การบูรณาการหลักพุทธธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารวิชาการรัตนบุศย์, 7(1), 416-428.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2568). แนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและของไทย กักการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน. (2566). โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. เรียกใช้เมื่อ 15 เมษายน 2568, จาก <https://www.nabon.go.th/front/event/58>

